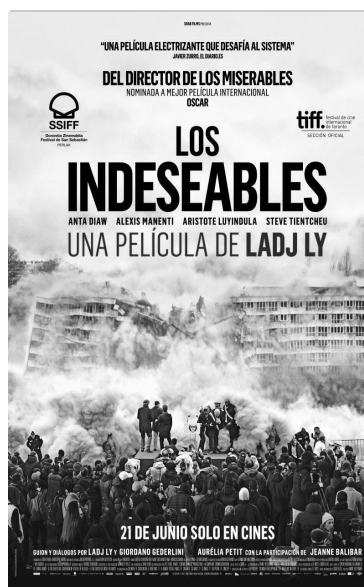

Dels miserables als indesitjables

L'any 2019 vam ser testimonis de la contundent irrupció d'un nou cineasta d'origen malià, Ladj Ly, amb el seu debut com a director d'un llargmetratge que va merèixer el Premi el Jurat del Festival de Canes. Parlem de *Los miserables* (*Les Misérables*), un film que partia d'un curt del mateix títol que, estructurat com a thriller policí, feia un retrat d'un grup de policies veterans i novells destinats a patrullar una de les banlieues que formen part del cinturó dels suburbis de París. En un estil que recordava aquell *Training Day* d'Antoine Fuqua, Ly tenia clar que el seu propòsit era deixar palès un missatge de denúncia sociopolític ben actual. Per si no quedava clar amb el títol, Ly situa l'acció en el marc de la comunitat de Montfermeil, on s'inscriu bona part de la novel·la de Victor Hugo a la qual fa referència. Tot un significat: denunciar les condicions de vida dels seus habitants, que poc han millorat des d'aleshores, quan es van fundar els pilars de l'estat francès amb la Revolució. Han passat cinc anys i aquelles espurnes d'agitació social no semblen haver-se apagat. Al contrari. Amb una França que va a pitjor amb la puixança ferma de la ultradreta que ho impregna tot, la tensió ha augmentat i la fractura social no para d'eixamplar-se (bé, quin país europeu se'n deslliura?). Un escenari al qual aquest cineasta-activista ens torna a submergir, en aquesta ocasió per centrar-se més en la vida d'aquells que viuen i pateixen les condicions difícils diàries, concretament els veïns d'un edifici amb unes condicions pèssimes que està sota l'amenaça constant del desallotjament. Amb el mateix esperit combatiu, passem d'aquells miserables a *Els indesitjables* d'un bloc de pisos del mateix suburbi de l'anterior film (el títol original del film és *Edificio 5*). Allà, trobem com aquests es veuen amenaçats per una operació especulativa encoberta que pretén enderrocar l'immoble amb l'excusa que hi ha perill pels seus habitants. Com així passarà quan es produeix un accident que desencadenarà un seguit d'esdeveniments que afectaran directament una treballadora social i al seu millor amic; al nou alcalde, un metge jove i idealista que poc tardarà a ser dominat per un sistema immobiliari; i un tinent d'alcalde provinent d'aquest barri i que fa temps es mou entre aigües en benefici propi.

Un taulell de personatges i uns fets que coneix de prop Ladj Ly, al qual com ha explicat en entrevistes va patir una situació similar quan als seus pares els van expor-

LOS INDESEABLES

Bâtiment 5

França, 2023

Direcció:

Ladj Ly

Guió:

Ladj Ly, Giordano Gederlini

Intèrprets:

Anta Diaw, Alexis Manenti, Aristote Luyindula, Steve Tientcheu

Durada: 105 min

Gènere: drama

Idioma: francès

Data d'estrena:

21/06/2024

piar el pis tot just quan van acabar de pagar-lo. D'aquí a què vulgui deixar clara la seva denúncia, l'expulsió dels habitants d'aquests barris, i que tot es resumeix en reflectir com aquesta gent viu en condicions difícils i moren en condicions difícils. Només amb l'obertura del film això ja es veu, quan seguim la complicada càrrega d'un taüt per les escales del pis (no funciona l'ascensor) i un dels portadors exclama: «Ni morta pot reposar».

Los indeseables és una dura crítica al sistema, però malgrat que hi ha algunes bones seqüències, el perd la poca finor i el traç gruixut d'altres. Especialment, les que tenen a veure amb Blas, un personatge marcat per un pessimisme que deriva en la violència, i que traspua la ràbia continguda del cineasta rere la càmera. Per contra, trobem Haby, optimista i ben combativa, l'altra cara de la moneda, aquella que encara confia que lluitant des de dins del sistema, com ara presentar-se a unes eleccions i prendre el poder, és possible capgirar les coses. «Jo seré la futura alcaldessa», proclama. El dubte que ens queda en concloure la pel·lícula és si els problemes racials i de classe tan arrelats a la societat tindran mai una solució. Veurem què ens mostra aquest cineasta, que té un punt de Spike Lee, d'aquí a cinc anys.

Jordi Camps Linnell
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona